

FIȘA

raportului de activitate în anul 2022 pentru membrii titulari,
membrii corespondenți și membri desemnați ai Secțiilor de Științe ale AȘM

I. Titlul, numele și prenumele, Secția de Științe a AȘM

Acad. EȘANU ANDREI

Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a Academiei de Științe a Moldovei.

II. Activitate științifică (participarea în proiecte de cercetare)

Conducător/**executor** al proiectelor din cadrul Programelor de Stat, proiectelor de cercetări, proiectelor bilaterale, internaționale

Conducător

Evoluția istorică a Moldovei din antichitate până în epoca modernă în contextul civilizației europene. Basarabia în cadrul Imperiului Rus. Sinteză academică, studii, documente și materiale didactice. Partea I

Program de Stat (2020–2023), etapa anului 2022

Nr./o	Cifrul proiectului	Denumirea proiectului	Director/ executor	
	20.80009.0807.36	Evoluția istorică a Moldovei din antichitate până în epoca modernă în contextul civilizației europene. Basarabia în cadrul Imperiului Rus. Sinteză academică, studii, documente și materiale didactice. Partea I	2020–2023	dr. hab. Igor Cereteu

III. Activitatea în anul de referință (date statistice)

Monografii în ediții internaționale recunoscute (Springer etc.)	
Monografii în alte ediții din străinătate	
Articole în reviste cu factor de impact cu indicarea IF	
Articole în alte reviste editate în străinătate	3
Monografii editate în țară	1
Capitole în monografii internaționale	
Capitole în monografii naționale	2
Articole în reviste naționale, categoria A+	
Articole în reviste naționale, categoria A	
Articole în reviste naționale, categoria B+	
Articole în reviste naționale, categoria B	1
Articole în reviste naționale, categoria C	
Articole în alte reviste naționale neacreditate	1
Articole în culegeri internaționale	
Articole în culegeri naționale	
Articole în materiale ale conferințelor internaționale	
Articole în materiale ale conferințelor naționale / cu participare internațională	
Participare cu raport la foruri științifice internaționale: în străinătate / în Republica Moldova	5
Participare cu raport la foruri științifice naționale	1
Participare cu raport la foruri științifice cu participare internațională	1
Numărul de cereri de brevetare prezentate	
Numărul de hotărâri pozitive obținute	
Numărul de brevete obținute	
Numărul de brevete implementate	
Editor culegeri de lucrări, inclusiv materiale ale conferințelor (cu indicarea numelui pe copertă)	
Îngrijitor de ediții (în țară/străinătate)	2
Articole / cărți de popularizare a științei	
Emisiuni radio/TV de popularizare a științei	6

Lansări de carte	6
Publicații electronice (pentru revistele care nu dispun de varianta print)	

IV. Rezultate științifice obținute în anul de referință (100-200 de cuvinte)

<p>Prin elaborarea a 12 paragrafe ale capitolelor „SECOLUL DE AUR ÎN CULTURA ȚĂRII MOLDOVEI (SEC. XVII - ÎNCEP. SEC. XVIII)”, „CULTURA ÎN EPOCA FANARIOTĂ (1711-1821) (sau Cultura și arta Țării Moldovei în Epoca Luminilor (sec. XVIII – începutul sec. XIX)) a fost realizată o nouă panoramă a evoluției culturii moldave în sec. XVII - încep. sec. XIX prin prisma celor mai noi rezultate ale cercetărilor în știința istorică românească și europeană, fiind trase și concluziile care se impun.</p> <p>Tipărit volumul <i>Pomelnicul Mănăstirii Voroneț. Monument de istorie și cultură</i> (Chișinău, 2022, 195 p.), care conține o valoroasă sursă la istoria Țării Moldovei, monument de cultură scrisă, păstrat în Biblioteca Științifică „Andrei Lupan” din Chișinău. Îngrijite și tipărite monografiile Valentinei Pelin <i>Bibliotecile mănăstirilor Neamț și Noul Neamț în contextul culturii românești. studii și texte (secolele XV-XIX)</i> (Iași, 2022, 404 p.) și <i>Obștea paisiană din vatra nemțeană până în 1859</i> (Iași, 2022, 754 p.)</p> <p>Publicate un șir de studii și materiale, care țin de cercetarea continuă a istoriei și culturii medievale din Moldova.</p>
--

V. Activitate didactică, în 2022

Numărul cursurilor elaborate/ținute	
Denumirea cursurilor de masterat elaborate/ținute	
Numărul total de persoane la care a fost conducător științific al tezei de doctorat	1
Numărul persoanelor la care a fost conducător științific și care au susținut teza, fiind confirmată de ANACEC	
Numărul total de persoane la care a fost conducător științific al tezei de masterat	
Numărul manualelor, materialelor didactice elaborate și editate	

Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale

nr	Numele, prenumele	Revista	
		<i>Revista de Istorie a Moldovei (Chișinău)</i>	<i>membru</i>
		<i>Destin Românesc (Chișinău)</i>	<i>membru</i>
		<i>Calendar Național (Chișinău)</i>	<i>membru</i>
		<i>Codrul Cosminului (Suceava)</i>	<i>membru</i>
		<i>Studii și Materiale de Istorie Modernă (București)</i>	<i>membru</i>

VI. Participări la foruri științifice:

Manifestări științifice internaționale (în străinătate)

Nr	Numele, prenumele, titlul științific participantului	Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara	Perioada desfășurării evenimentului	Titlul comunicării/raportului susținut
1	Eșanu Andrei	Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia (România)	8-10 septembrie 2022.	Întemeierea primelor universități academice românești (repercușiuni internaționale).
2	Eșanu Andrei	Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia (România)	8-10 septembrie 2022	Document-text-ediiții critice.
3	Eșanu Andrei	Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia (România)	8-10 septembrie 2022	Reconstituiri și întregiri la Biblioteca lui Dimitrie Cantemir

4	Eșanu Andrei	Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia (România)	8-10 septembrie 2022	Călătoria împăratului rus Alexandru I în Basarabia: circumstanțe, acțiuni, consecințe.
5	Eșanu Andrei	Simpozionul Internațional „ <i>Moștenirea spirituală și culturală a Sfântului Paisie de la Neamț. 300 de ani de la naștere (1722-2022)</i> ”, organizat la Iași și Mănăstirea Neamț de Arhiepiscopia Iașilor, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dimitru Stăniloae” din Iași, Mănăstirea Neamț (România)	13-16 noiembrie 2022	Opere cantemiriene în aria de interes ale monahilor de la Neamț.

Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)

Nr	Numele, prenumele, titlul științific participantului	Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare țara	Perioada desfășurării evenimentului)	Titlul comunicării/raportului susținut
1	Eșanu Andrei, acad.	Simpozion științific internațional: <i>Valori bibliofile – 2022. Ediția XXXI-a.</i> cu tema: „ <i>Cultură și spiritualitate în Țările Române: moștenirea literară a Sfântului Paisie Velicikovski și a discipolilor săi</i> ”, Chișinău. Biblioteca Națională a Republicii Moldova	16 iunie 2022	Opera cantemiriană în obștea Sf. Paisie de la Neamț

Manifestări științifice naționale

Nr	Numele, prenumele, titlul științific participantului	Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare țara	Perioada desfășurării evenimentului	Titlul comunicării/raportului susținut
1	Eșanu Andrei, acad.	Conferință științifică cu genericul: „ <i>Deportările staliniste în localitățile raionului Ungheni</i> ”. Com. Sculeni, r-n. Ungheni	17 iunie 2022.	Scurt istoric al satului Sculeni. Repercusiuni ale deportărilor în localitate

VII. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute (Premii, medalii, titluri, aprecieri pe portaluri specializate etc.).

Decernat de Prezidiumul AȘM cu **Medalia „Meritul științific” clasa a II-a.**

VIII. Promovarea rezultatelor obținute și a activității membrilor secției în mass-media

Emisiuni radio/TV de popularizare a științei (cu indicarea link-urilor de acces)

Nr	Nume, prenume	Emisiunea	Subiectul abordat
1	Eșanu Andrei, acad.	Radio Iași, 15 ianuarie 2022	Despre volumul <i>Chișinăul de altădată 1436-1812</i> , Chișinău, 2021
2	Eșanu Andrei, acad.	Radio Moldova, 17 martie, la emisiunea „Academia Radio” cu Andrei Viziru	Despre volumul <i>Chișinăul de altădată 1436-1812</i> , Chișinău, 2021

3	Eșanu Andrei, acad.	Jurnal TV la emisiunea „Valurile Vânturile” (din 23 februarie 2022) cu Val Butnaru	Despre volumul <i>Chișinăul de altădată 1436-1812</i> , Chișinău, 2021
4	Eșanu Andrei, acad.	Radio Chișinău cu Gh. Cojocaru, emisiunea „Istoria la pachet”.	<i>Cetatea Soroca</i> ”, 20 iunie 2022.
5	Eșanu Andrei, acad.	Radio Chișinău cu Alina Rusu la 25 septembrie 2022	Despre participarea la Congresul Național al Istoricilor Români de la Alba Iulia.
6	Eșanu Andrei, acad.	TVR Moldova în cadrul emisiunii „Lecție de istorie” cu Vasile Munteanu, la 1 octombrie 2022	Despre marele cărturar al poporului român și domn al Țării Moldovei – Dimitrie Cantemir.

IX. Lansări de carte

Nr.	Nume, prenume prezentatorilor	Locul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara	Perioada desfășurării evenimentului	Subiectul abordat
1	dr. Elena Chiaburu, dr. Marius Chelcu, dr. Laurențiu Rădvan	la Palatul culturii din Iași, România	15 ianuarie 2022	Eșanu Andrei, Eșanu Valentina: <i>Chișinăul de altădată: 1436-1812</i> . Studiu monografic, corpus de documente și alte materiale, Vol. I din seria „Chișinăul istoric” în 5 volume, coord. Sergiu Mustață, Alexandru Corduneanu, Chișinău, Ed. Prut Internațional, 2021, 616 p. ISBN 978-9975-54-605-8 (Seria „Chișinăul istoric” ISBN 978-9975-54-604-1: 1)
2	Al. Cordoneanu, dna viceprimar Cutasevici.	Biblioteca Județeană Buzău, România	3 iunie 2022	Eșanu Andrei, Eșanu Valentina: <i>Chișinăul de altădată: 1436-1812</i> . Studiu monografic, corpus de documente și alte materiale, Chișinău, Ed. Prut Internațional, 2021, 616 p. ISBN 978-9975-54-605-8 (Seria „Chișinăul istoric” ISBN 978-9975-54-604-1: 1)
3	dr. Mihai Gribincea, dr. prof. Zamfira Mihail, dr. Adrian Creuinescu	București, România la Târgul de carte BOOKFEST-2022	4 iunie 2022	Eșanu Andrei, Eșanu Valentina: <i>Chișinăul de altădată: 1436-1812</i> . Studiu monografic, corpus de documente și alte materiale, Chișinău, Ed. Prut Internațional, 2021, 616 p. ISBN 978-9975-54-605-8 (Seria „Chișinăul istoric” ISBN 978-9975-54-604-1: 1)
4	dr. Silvia Corlăteanu, dr. Alina Felea	Academia de Științe a Moldovei, Chișinău	10 iunie 2022	Eșanu Andrei, Eșanu Valentina: <i>Chișinăul de altădată: 1436-1812</i> . Studiu monografic, corpus de documente și alte materiale, Chișinău, Ed. Prut Internațional, 2021, 616 p. ISBN 978-9975-54-605-8 (Seria „Chișinăul istoric” ISBN 978-9975-54-604-1: 1)
5	Eșanu Andrei, Eșanu Valentina.	Congresul Național al Istoricilor Români, Alba Iulia	9 septembrie 2022	Eșanu Andrei, Eșanu Valentina. <i>Cantemiriana. Noi contribuții</i> , Chișinău, Lexon-Prim, 2021, și Idem, Repercusiuni istorice româno-ruse , Chișinău, LexonPrim, 2021.
6	Eșanu Andrei, Eșanu Valentina.	Iași, Muzeul Mitropolitan	16 noiembrie 2022	16 noiembrie 2022 a volumelor Valentinei Pelin <i>Bibliotecile mănăstirilor Neamț și Noul Neamț în contextul culturii românești. studii și texte (secolele XV-XIX)</i> (Iași, 2022, 404 p.) și <i>Obștea paisiană din vatra nemțeană până în 1859</i> (Iași, 2022, 750 p.)

X. Lista lucrărilor publicate în anul de referință (conform Anexei 2)

1. Monografii

1.1. Monografii internaționale

PELIN Valentina, Bibliotecile mănăstirilor Neamț și Noul Neamț în contextul culturii românești. studii și texte (secolele XV-XIX). Volum îngrijit, studiu introductiv, notă asupra ediției, bibliografie și album de Andrei și Valentina EȘANU, Iași, Doxologia, 2022, 404 p. ISBN 978-630-301-019-9

PELIN Valentina, Obștea paisiană din vatra nemțeană până în 1859. Documente și materiale. Ediție îngrijită de Andrei și Valentina EȘANU, Iași, Doxologia, 2022, 754 p. ISBN 978-630-301-020-5.

1.2. Monografii naționale

EȘANU Andrei, EȘANU Valentina. Pomelnicul Mănăstirii Voroneț. Monument de istorie și cultură. Chișinău, Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupan”, 2022, 195 p. ISBN 978-9975-62-459-6

Adnotare

Volumul **Pomelnicul Mănăstirii Voroneț. Monument de istorie și cultură** În centrul atenției ediției se află unul dintre cele mai interesante monumente de cultură scrisă din întreaga istoria a Țării Moldovei – Pomelnicul mănăstirii Voroneț, depistat în Biblioteca Academiei de Științe a Moldovei. Mănăstirea Voroneț situată în nord-estul Moldovei istorice a fost unul dintre cele mai importante centre de cultură și spiritualitate medievală, fondată în primele decenii ale sec. al XV-lea. Codicele este pus în circuitul științific în variata transliterată și facsimilă, însoțită de un studiu introductiv și reprezintă o importantă sursă istorică, în care pe parcurs de cinci secole au fost înscrise un număr de câteva mii de persoane din secolele XIV-XIX, între care nume de voievozi, domni ai Moldovei, numeroase neamuri de boieri moldoveni cu familiile lor, mitropoliți, episcopi, egumeni, călugări, preoți, oameni simpli, precum și nume de țari, cneji și alte rude împărătești din Rusia Moscovită și alte țări. Sursa în cauză mai cuprinde numeroase informații privind averile, donațiile și activitatea ecleziastică de la mănăstire. Pomelnicul mai este important prin aceea că aduce informații neîntâlnite în alte izvoare medievale, privind succesiunea domnilor moldoveni din sec. XIV-XV, rolul lui Ștefan cel Mare în prosperarea mănăstirii Voroneț, a altor domni și mitropoliți. Deosebit de interesante date vor găsi în acest Pomelnic istoricii care se ocupă de genealogia diferitor dinastii domnești și boierești.

4. Articole în reviste științifice din Registrul Național, de categoria C

4.1. în reviste din bazele Web of Science și SCOPUS

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

EȘANU Andrei, Dimitrie Cantemir și istoria Moldovei între semilună și Cruce. Epifania, Revistă de dialog ortodox, Iași, 2022, nr. 59, p. 123-130. ISSN 2065-3794

EȘANU Andrei, EȘANU Valentina. Mănăstirea Căpriană între anii 1914 și 1940 (I). Epifania, Revistă de dialog ortodox, Iași, 2022, nr. 61, p. 128-135. ISSN 2065-3794

EȘANU Andrei, EȘANU Valentina. Mănăstirea Căpriană între anii 1914 și 1940 (II). Epifania, Revistă de dialog ortodox, Iași, 2022, nr. 62, p. 128-135. ISSN 2065-3794

4.3. în reviste din Registrul Național, de categoria B

EȘANU Andrei, EȘANU Valentina. *Moștenirea culturală românească în aria de interes a slavistului basarabean Polihronie Sârcu (1855-1905)*. Revista de Istorie a Moldovei, Chișinău, 2022, nr.3-4, p. 109-129. ISSN 1857-2022

4.4. în alte reviste naționale

EȘANU Andrei, EȘANU Valentin. Scurt istoric al satului Sculeni însoțit de un document din 1941. Patrimoniu istoric, Ungheni, 2022, nr. 15, p. 37-53 ISSN 2345-1637

Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

EȘANU Andrei, EȘANU Valentina. Un Post-scriptum la Cantemiriana (aspecte controversate). În: În oglinda istoriei: de la medieval la contemporan. In onorem profesor Valentin Tomuleț, Coord. Liliana ROTARU, Chișinău, 2022, p. 191-202. ISBN: 978-9975-62-465-7

EȘANU Andrei, Introducere [Ultimul cronicar român – Andronic Popovici]. În vol.: Andronic Popovici, Arhimandrit, Viața și opera lui Paisie Velicikovski, Editori Ion GUMENĂI, Octavian MOȘIN, Chișinău, 2022, p. 4-8. ISBN 978-9975-3334-7-4.

EȘANU Andrei, EȘANU Valentina. Din istoria Chișinăului imperial. În: Viața ecleziastică și implicații laice din spațiul pruto-nistean în secolele XIX-XXI. Coord. Octavian Moșin, Chișinău, 2022, p. ??? ISBN ??? În curs de apariție.

Impactul științific: Rezultatele științifice obținute vor putea fi utilizate la elaborarea de noi lucrări de sinteză, la perfecționarea manualelor și materialelor didactice auxiliare, la pregătirea cursurilor speciale universitare la ciclurile de licență și masterat, la scrierea unor lucrări de popularizare a cunoștințelor în domeniul istoriei locale și regionale.

Data completării fișei 9 ianuarie 2023

Semnătura